

**Veiligheidsprotocol
Prins Willem van Oranjeschool
2020-2021**

Pesten op school

Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Voor veel kinderen is het soms moeilijk pesten van plagen te onderscheiden. Van groot belang is ook dat we de kinderen leren weerbaar te worden of te zijn.

Om het pesten serieus aan te pakken, zijn daar wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van de anti pest coördinator (juf Tineke) nodig. De anti pest coördinator kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Verschil plagen en pesten

Plagen mag wel, pesten niet. Maar wanneer is het nog plagen en wanneer wordt het pesten?

Wat is plagen?

Plagen gebeurt vaak **spontaan**, het duurt niet lang en is onregelmatig.

Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is **geen machtsverhouding**.

De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander.

Plagen gebeurt **zonder kwade bijbedoelingen** en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig. Als de er aangegeven wordt dat er gestopt moet worden, gebeurt dit ook.

Wat is pesten?

Bij pesten is het **ene kind sterker** en het **andere kind zwakker**. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest.

Vaak gebeurt pesten **niet één keer**, maar is het gepeste kind steeds weer de klos.

Het sterkere kind; de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op.

De pestkop heeft **geen positieve bedoelingen**; wil pijn doen, vernielen of kwetsen.

Het **stopt niet** als er aangegeven wordt dat de ander het niet leuk vindt.

Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over kleding*
- ❖ *isoleren*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna rijden*
- ❖ *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- ❖ *bezittingen afpakken*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*
- ❖ *digitaal pesten via internet of telefoon*

Hoe willen wij als school daar mee omgaan?

- ❖ Op school werken wij met de methode KWINK. Dit is een methode om kinderen op sociaal emotioneel gebied dingen te leren. Kinderen leren bijvoorbeeld zichzelf te zijn, leren weerbaar te zijn, leren hoe je conflicten op kunt lossen en hoe om te gaan met pesten.
- ❖ Vanuit KWINK worden er begin van elk schooljaar in de klas groepsafspraken gemaakt. Iedereen wordt zo verantwoordelijk voor het groepsgevoel en het creëren van een fijne en veilige sfeer in de klas.
- ❖ Op school is er een veiligheidscoördinator aanwezig waar leerkrachten een beroep op kunnen doen als er een pestsituatie in de klas zich afspeelt die ze zelf niet onder controle krijgen. Er wordt dan samen met deze coördinator dingen besproken en een plan van aanpak gemaakt.

Ook ouders en leerlingen kunnen contact opnemen met de veiligheidscoördinator om daar zorgen over pesten te uiten.

- ❖ Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- ❖ Mocht een klas in de eerste weken van het schooljaar (de belangrijkste weken; de Gouden weken volgens de Kwink methode) zich niet vormen tot een hechte groep, zijn er andere methodes die we kunnen toepassen. We kunnen met behulp van (juf) Alexia en Jeanique ("Op z'n kop") een groepsoptelling maken in de klas. De kinderen laten dan zien waar zij zichzelf zien in de groep en hoe andere kinderen hen zien etc.

De kinderen in de groepen 6 tot en met 8 krijgen ieder jaar een aantal weerbaardheidslessen op school. Ze leren tijdens deze lessen dat je eigen keuzes moet maken en dat jij je eigen pas durft te kiezen. Hoe reageer je in bepaalde situaties, etc. Mocht het nodig zijn, kunnen deze lessen worden uitgebreid als een groep dit nodig heeft. Dit gebeurt als een groep bijvoorbeeld geen hechte groep is en er in de groep vaak strubbelingen zijn.

❖ In de tijd van vandaag speelt sociale media natuurlijk ook een grote rol. We zien op school steeds vaker dat dit ook de klassen binnenkomt. We geven in de klassen preventief les over het internet gebruik. In de bovenbouw komt dit sowieso aanbod tijdens de week van de lentekriebels. Hoe ga je om met socail media, wat zijn de gevaren etc.

❖ Er zijn een aantal manieren om erachter te komen of kinderen in je klas worden gepest.

-Aan het begin, midden en einde van het schooljaar je groep in kaart brengen voor jezelf. Wie heeft welke rol in de groep.

-Er worden regelmatig kind gesprekken gevoerd met de kinderen uit de klas. Uit deze gesprekken kun je heel veel informatie halen. Een vraag die je de kinderen kunt stellen is of zij het gevoel hebben dat er iemand gepest wordt of dat ze zelf gepest worden.

-Observaties houden in de klas, tijdens gym en het buitenspelen. Valt het op dat iemand vaak alleen loopt, vaak verdrietig is, of is er een leerling die ander gedrag vertoont dan 'normaal'. Dit zijn voorbeelden van gedragingen bij kinderen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt.

-Aan de hand van vragenlijsten zoals we ze bij ZIEN invullen, kun je er ook achter komen of kinderen gepest worden.

Bij de laatste twee punten is het dan het voornaamste dat je met de kinderen in gesprek gaat. Laat merken wat je gezien, gehoord hebt en vraag hoe het kind dit zelf ervaart.

Als je er als leerkracht achter bent gekomen dat er gepest wordt in de groep, is het natuurlijk belangrijk dat dit stopt. Als school willen we dit niet alleen met de pester en de gepeste bespreken, maar willen we de klas verantwoordelijk maken.

Aanpak tegen het pesten:

Hoe pak je dit aan in de klas?

Bespreek in de klas dat je het gevoel hebt, gehoord hebt, dat er in onze klas gepest wordt. Dat je dit dus echt niet wilt en dat jullie daar samen aan gaan werken. Je noemt hierbij niet degene die pest, of degene die gepest wordt.

Je richt met je groep een steungroep op. Je vraagt in de klas wie er in deze steungroep zou willen zitten. Je kiest 6/8 kinderen uit om de steungroep te vormen. Je zorgt ervoor dat degene die gepest wordt hier niet in zit, maar het liefst wel degene die pest.

Je bespreekt buiten de klas met de steungroep wat er aan de hand is en maakt afspraken met elkaar hoe we dit kunnen voorkomen.

- Je stelt op papier de afspraken op en laat de steungroep hier een handtekening onder zetten.
  - Afspraken die je samen maakt zijn bijvoorbeeld:
    - Zie je dat er ruzie is op het plein? Loop er met z'n tweeën naar toe en vraag wat er is. Probeer rustig te blijven en tot een oplossing te komen. Vraag later na of dit vaker gebeurt en of de kinderen dit als pesten zien.
    - Houdt een schriftje bij waarin geschreven wordt wat er op het plein is gebeurd. Je kunt hierin ook vertellen of de ruzie is opgelost of niet.
      - Lukt het niet om de ruzie op te lossen tijdens de pauze, probeer dan met de desbetreffende kinderen buiten de klas max. 10 minuten het probleem op te lossen. Meld dan wel eerst bij de leerkracht dat jullie dit gaan doen.
- Aan de steungroep kun je dan vragen wie dit zou zien zitten. (vorm 2 tallen, zodat een leerling hier niet alleen verantwoordelijk voor is.)

Als leerkracht bespreek je dit natuurlijk ook met de leerling die gepest wordt. Welke afspraken er gemaakt zijn met de steungroep etc.

Na een aantal weken roep je de steungroep weer bij elkaar. Hoe verloopt het, wat is er gaande op het plein en wie staan er allemaal in het schrift.

Hetzelfde gesprek voer je met degene die gepest wordt. Merkt degene verschil? Hoe voelt hij/zij zich nu?

Is het pesten opgelost? Je kunt dan de steungroep in stand houden om het goed in de gaten te blijven houden op het plein.

#Is het pesten niet gestopt?

- Na elk incident laat je de leerling een pauze binnen zitten. Mocht er na schooltijd vervelende situaties voorvallen, kun je de leerling op school laten blijven zitten, tot alle kinderen naar huis zijn.
- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de klassenmap die het pesten proberen te stoppen. Er bestaat dan ook de mogelijkheid om Sova in te schakelen.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.
- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Hoe pak je dit aan als het persoonlijk gemeld wordt bij de veiligheidscoördinator.
(Vaak via ouders.)

Je houdt een gesprek met de leerling die gepest wordt en de ouders. De leerling vertelt wat er allemaal gebeurt op school, in de klas of tijdens vrije momenten zoals het buitenspelen.

De gepeste noemt de kinderen die hem of haar pesten.

Er wordt daarna een gesprek met degene gehouden die de leerlingen hebben gepest. Ook wordt er contact met de ouders van deze kinderen opgenomen, zodat ze weten wat er speelt op school. Er worden afspraken gemaakt met deze kinderen en vertelt dat er later nog een keer op terug gekomen wordt.

In de klas van de leerling die gepest wordt, wordt zoals eerder beschreven een steungroep opgericht. Deze leerlingen kunnen de 'gepeste' hulp bieden bij bijvoorbeeld het buitenspelen en in de gaten houden dat er niet meer gepest wordt.

Verder worden de stappen gevolgd zoals eerder beschreven.

